

Božský dar pokánia

Starší D. Todd Christofferson
Kvórum dvanástich apoštolov

Iba skrze pokánie znova získame prístup k zmiernej milosti Ježiša.

V Knihe Mormonovej nachádzame správu o mužovi menom Nehor. Je jednoduché porozumieť tomu, prečo Mormon, pri zostručňovaní tisíc rokov nefitských záznamov, považoval za dôležité zahrnúť niečo o tomto mužovi a pretrvávajúcom vplyve jeho náuky. Mormon sa nás snažil varovať, vediac, že táto filozofia sa vyplaví na povrch znova v našej dobe.

Nehor sa objavuje na scéne zhruba 90 rokov pred narodením Krista. Učil, že celé ľudstvo má byť spasené posledného dňa ...; lebo Pán stvoril všetkých ľudí, a tiež všetkých ľudí vykúpil; a všetci ľudia majú mať nakoniec život večný (pozri Alma 1:4).

O pätnásť rokov neskôr prišiel medzi Nefitov Korihor a kázal a rozvinul Nehorovu náuku. V Knihe Mormonovej sa dozvedáme, že to bol antikrist, lebo začal kázať ľudu proti proroctvám, ... o príchode Krista (pozri Alma 30:6). Posolstvo, ktoré Korihor učil bolo, že za hriechy ľudí nemôže byť učinené žiadne uzmiernenie, ale že každému človeku sa vodí v tomto živote podľa toho, ako so sebou nakladá; takže každému človeku sa vodí podľa nadania jeho, a že každý človek získava podľa sily svojej; a nech už človek učiní čokoľvek, nie je to zločin (pozri Alma 30:17). Títo falošní proroci a ich nasledovníci neverili v pokánie z hriechov svojich (pozri Alma 15:15).

Tak ako za dní Nehora a Korihora, žijeme v dobe nie tak vzdialenej príchodu Ježiša Krista – v našom prípade je čas prípravy na Jeho druhý príchod. A podobne, posolstvo o pokání je často nevítané. Niektorí tvrdia, že ak existuje Boh, v skutočnosti nemá na nás reálne požiadavky. (Pozri Alma 18:5). Druhí dnes zastávajú myšlienku, že milujúci Boh odpúšťa všetky hriechy skrze jednoduché priznanie, či ak trest za hriech skutočne existuje, Boh nás bude biť niekoľkými ranami a nakoniec budeme spasení v kráľovstve Božom (pozri 2. Nefi 28:8). Ďalší spolu s Korihorom zapierajú úplnú podstatu existencie Krista a niečoho takého ako je hriech. Ich náuka je, že hodnoty, zásady a dokonca pravda sú relatívne. A tak, to čo jedinec cíti, že je správne pre neho či pre ňu, nemôže byť súdené druhými ako zlé či hriešne.

Na povrchu vyzerajú takéto filozofie príťažlivo, pretože nám dávajú licenciu k oddávaniu sa akémukoľvek apetítu či túžbe bez strachu z následkov. Využívaním náuky Nehora a Korihora môžeme logicky vysvetliť a ospravedlniť čokoľvek. Keď proroci prichádzajú a volajú k pokániu, to „kazí zábavu“. V skutočnosti ale prorocké volanie má byť prijaté s radosťou. Lebo bez pokánia neexistuje skutočný pokrok v živote. Predstieranie, že hriech neexistuje nezmenšuje jeho bremeno a bolesť. Utrpenie z hriechu samo o sebe nemení nič k lepšiemu. Iba pokánie vedie k slnečným výšinám lepšieho života. A samozrejme, iba skrze pokánie znova získame prístup k zmiernej milosti Ježiša Krista a k spáse. Pokánie je božský dar a preto by sa mal objaviť na našej tvári úsmev, keď o ňom hovoríme. Posúva nás k slobode, sebadôvere a pokoju. Dar pokánia je dôvodom na skutočnú oslavu, nie je niečím, čo oslavu končí a prináša zármutok.

Pokánie existuje ako možnosť iba vďaka uzmierneniu Ježiša Krista. Je to Jeho bezhraničná obeť, ktorá uskutočňuje pre ľudí prostriedok, aby mohli mať vieru k pokániu (pozri Alma 34:15). Pokánie je nevyhnutnou podmienkou a milosť Krista je mocou, tak milosrdenstvo môže

uspokojit' požiadavky spravodlivosti (pozri Alma 34:16). Naším svedectvom je toto:

Vieme, že ospravedlnenie [či odpustenie hriechov] skrze milosť nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista je spravodlivé a pravdivé;

A tiež vieme, že posvätenie skrze milosť nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista je spravodlivé a pravdivé pre všetkých tých, ktorí milujú Boha a slúžia Mu s celou svojou mocou, mysl'ou a silou (pozri NaZ 20:30 – 31).

Pokánie je rozsiahla téma, ale dnes by som rád zmienil iba päť aspektov tejto základnej zásady evanjelia, ktoré, ako dúfam, nám budú nápomocné.

Prvý, výzva k pokániu je vyjadrením lásky. Keď Spasiteľ „začal ... kázať a hovoriť: Pokánie čiňte, lebo sa priblížilo kráľovstvo nebeské“ (Matúš 4:17), bolo to posolstvo lásky, pozývalo všetkých, ktorí sa k Nemu chceli pridať a tešiť sa zo slov večného života v tomto svete a vo svete, ktorý príde (pozri Mojžiš 6:59). Ak nevyzývame druhých, aby sa zmenili či ak nežiadame pokánie od seba samých, zlyháme v základnej povinnosti, ktorú dlhujeme druhým, a tiež sebe samým. Zhovievavý rodič, benevolentný priateľ, ustráchaný cirkevný vedúci sú v skutočnosti oveľa viac znepokojení ohľadom seba samých, než ohľadom blaha a šťastia tých, ktorým môžu pomôcť. Áno, volanie k pokániu je dnes považované za intolerantné či urážlivé a môže dokonca nahnevať, ale pod vedením Ducha je to v skutočnosti čin skutočnej starostlivosti (pozri NaZ 121:43--44).

Druhý, pokánie znamená snahu k zmene. Bol by to výsmech Spasiteľovmu utrpeniu v Getsemanskej záhrade a na kríži, ak by sme očakávali, že nás premení na anjelskú bytosť bez skutočnej snahy na našej strane. Radšej vyhladávajme Jeho milosť ako doplnok a odmenu za naše najusilovnejšie snahy (pozri 2. Nefi 25:23). Možno práve tak ako o zľutovanie by sme sa mali modliť za čas a za príležitosť pracovať, snažiť sa a zvíťaziť. Samozrejme, Pán sa usmieva na toho, kto si praje prísť na súd hodný, kto tvrdo pracuje a deň za dňom nahrádza svoje slabé stránky tými silnými. Skutočné pokánie, skutočná zmena si môže vyžadovať opakovanú snahu, ale v takejto snahe je niečo prečisťujúce. Sväté, a božské odpustenie a uzdravenie sa vnášajú celkom prirodzene do takejto duše, lebo skutočne cnosť miluje cnosť; svetlo sa primkyna k svetlu; [a] milosrdenstvo má súcit s milosrdenstvom a činí si nárok na svoje vlastné (pozri NaZ 88:40).

S pokáním môžeme vytrvalo zlepšovať naše možnosti na život podľa celestiálneho zákona, lebo si uvedomujeme, že ten, kto nie je schopný riadiť sa zákonom celestiálneho kráľovstva, nemôže obstáť v celestiálnej sláve (pozri NaZ 88:22).

Tretí, pokánie neznamená iba opustiť hriech, ale je to záväzok k poslušnosti. V Bible Dictionary sa píše: „Pokánie znamená obrátenie srdca k Bohu a Jeho vôli [a samozrejme] zrieknutie sa hriechu, ku ktorému prirodzene inklinujeme.“¹ Jeden z mnohých príkladov tohto učenia v Knihe Mormonovej sa nachádza v slovách Almu adresovaných jednému z jeho synov:

Takže ti prikazujem, syn môj, v bázni Božej, aby si sa zdržal neprávostí svojich;

Aby si sa obracal k Pánovi celou svojou mysl'ou, mocou a silou; (pozri Alma 39:12 – 13; pozri tiež Mosiáš 7:33; 3. Nefi 20:26; Mormon 9:6).

Aby sme sa obrátili k Pánovi a aby bolo pokánie úplné, musí zahŕňať o nič menej ako zmluvu poslušnosti Jemu. Často hovorím o tejto zmluve ako o zmluve krstu, keďže je potvrdená tým, že sme pokrstení vodou (pozri Mosiáš 18:10). Spasiteľov vlastný krst, ktorý poskytol príklad, potvrdil Svoju zmluvu poslušnosti Otcovi. Ale napriek tomu, súc svätý, ukazuje deťom ľudským, že sa podľa tela pokoruje pred Otcom a dosvedčuje Otcovi, že bude jemu poslušný v zachovávaní prikázaní jeho (pozri 2. Nefi 31:7). Bez tejto zmluvy zostáva pokánie nekompletné a hriechy nie sú odpustené.² V nezabudnuteľnom vyjadrení profesora Noela Reynoldsa: „Vyvolenie si pokánia je voľbou spáliť mosty každým smerom [súc rozhodnutý] navždy nasledovať iba *jednu* cestu, onú *jednu* cestu vedúcu k večnému životu.“³

Štvrtý, pokánie si vyžaduje, aby sme ho mysleli vážne, a to v zámere a ochote ho zachovať, aj keď to bude bolieť. Pokusy vytvoriť zoznam konkrétnych krokov pri pokání, ktoré by mohli byť niekomu nápomocné ale môžu viesť k mechanickému vyčiarkovaniu jednotlivých položiek bez skutočného pocitu či zmeny. Skutočné pokánie nie je povrchné. Pán nám dal dve preklenujúce požiadavky: Podľa toho môžeme poznať, či činí človek pokánie zo svojich hriechov, hľa, vyzná ich a zanechá (pozri NaZ 58:43).

Vyznať a zanechať, to sú mocné koncepty. A znamenajú oveľa viac ako bežné „priznávam a je mi ľúto“. V skutočnosti je to občas agonizujúce priznanie chyby a priestupku voči Bohu a človeku. Smútok, ľútosť a horké slzy sú často súčasťou vyznania viny, obzvlášť ak sú jeho či jej činy dôvodom bolesti pre niekoho iného, či horšie, viedli iného človeka k hriechu. Je to hlboké utrpenie, vidieť veci také aké skutočne sú, a to vedie ľudí ako Alma, aby volali: Ó Ježiš, ty Syn Boží, buď milosrdný ku mne, ktorý som v žlči horkosti a som obvinutý večnými reťazami smrti (pozri Alma 36:18). S vierou v milosrdného Vykupiteľa a Jeho moc sa potenciálne zúfalstvo mení v nádej. Ľudské srdce má prirodzenú túžbu zmeniť sa, keď sa raz prítlačivé hriechy stávajú so stúpajúcou mierou odpornejšími. Riešením je prestať a zanechať oný hriech a napraviť, tak úplne ako sa to len dá, škodu, ktorú on či ona spôsobili, a to potom sformuje nové srdce. Toto riešenie neskôr dospeje do zmluvy poslušnosti Bohu. S takou zmluvou na mieste prinesie Duch Svätý, posol božskej milosti, úľavu a odpustenie. Potom sa jedinec posunie do štádia, keď vyhlási spolu s Almom: A ó, aká radosť, a aké podivuhodné svetlo som uzrel; áno, duša moja bola naplnená radosťou tak nesmiernou, akou bola bolesť moja! (Pozri Alma 36:20.)

Akákoľvek bolesť obsiahnutá v pokání bude vždy oveľa menšia ako utrpenie, vyžadované, aby uspokojilo spravodlivosť za nevyriešené priestupky. Spasiteľ troška načrtnol o tom, čo vytrpel, aby uspokojil požiadavky spravodlivosti a uzmierenia za naše hriechy, ale tiež učinil toto odhaľujúce vyhlásenie:

Lebo hľa, Ja, Boh, som vytrpel tieto veci za všetkých, aby oni nemuseli trpieť, ak budú činiť pokánie;

Ale ak nebudú činiť pokánie, musia trpieť rovnako ako Ja;

Utrpenie, ktoré spôsobilo mne, dokonca Bohu, najväčšiemu zo všetkých, že som sa chvel bolesťou a krvácal v každom póre a trpel v tele i na duchu – a prial som si, aby som nemusel piť ten horký kalich (pozri NaZ 19:16 – 18).

Piaty, akákoľvek je cena pokánia, je pohltená šťastím z odpustenia. Na jednej generálnej

konferencii prezident Boyd K. Packer v prednáške *Nádherné ráno odpustenia* (The Brilliant Morning of Forgiveness) použil takéto podobenstvo:

„V apríli roku 1847 viedol Brigham Young prvú skupinu pionierov z Winter Quarters. V tom istom čase, dvetisíc päťsto kilometrov na západ, žalostní preživší z Donnerovej výpravy blúdili po úbočiach horstva Sierra Nevada zostupujúc do údolia Sacramenta.

Strávili krutú zimu uväznení v snehových závejoch pod vrcholkami hôr. Tak poniektorí prežili dni, týždne a mesiace hladovania a neopísateľného utrpenia, ktoré je skoro ťažké uveriť.

Medzi nimi bol pätnásťročný John Breen. Jednej noci 24. apríla vošiel do Johnsonovho ranču. Po rokoch John napísal:

„Bolo to veľmi neskoro po západe slnka, keď sme dorazili na Johnsonov ranč, takže prvýkrát som ho videl až veľmi skoro ráno. Počasie bolo dobré, zem bola pokrytá zelenou trávou, vtáky spievali z vrcholkov stromov a cesta bola za nami. Horko-ťažko som veril, že som živý.

Oná scéna, ktorú som v to ráno videl je ako fotografia v mojej mysli. Väčšina príhod sa mi z pamäte vytratila, ale ešte vždy môžem vidieť tábor pri Johnsonovom ranči.“

Najskôr som bol veľmi zmätený z jeho vyhlásenia, že väčšina príhod sa mu z pamäte vytratila. Ako sa dlhé mesiace takéhto neuveriteľného utrpenia a smútku kedy môžu vytratiť z jeho mysle? Ako môže byť oná brutálne temná zima nahradená jediným nádherným ránom?

Pri hlbšom zamyslení som zistil, že to skutočne nie je až tak máťúce. Videl som ako sa niečo podobné prihodilo ľuďom, ktorých poznám. Videl som jedného, ktorý prežil dlhú zimu viny a duchovného hladovania, ktorá sa premenila v ráno odpustenia. Keď oné ráno prišlo, naučili sa toto: Hľa ten, kto činil pokánie zo svojich hriechov, tomu je odpustené a On, Pán, už na ne nepamätá [pozri NaZ 58:42].“⁴

Vďačne potvrdzujem a svedčím, že neuveriteľné utrpenie, smrť a vzkriesenie nášho Pána napĺňa podmienky pokánia (pozri Helaman 14:18). Božský dar pokánia je kľúčom k šťastiu v tomto živote a aj po ňom. Spasiteľovými slovami a s hlbokou pokorou a láskou vyzývam všetkých: „Pokánie čiňte, lebo sa priblížilo kráľovstvo nebeské“ (Matúš 4:17). Viem, že prijatím tejto výzvy nájdete šťastie v tomto živote a navždy. V mene Ježiša Krista, amen.

Poznámky

1. Pozri Bible Dictionary „Repentance“, (pokánie).
2. Kniha Mormonova opakovane hovorí o „krste k pokániu“ (pozri Mosiáš 26:22; Alma 5:62; 6:2; 7:14; 8:10; 9:27; 48:19; 49:30; Helaman 3:24; 5:17, 19; 3. Neří 1:23; 7:24 – 26; Moroni 8:11). Ján Krstiteľ použil rovnaké slová (pozri Matúš 3:11) a Pavol hovoril o „krste pokánia“ (Skutky 19:4). Fráza sa objavuje tiež v Náuke a zmluvách (pozri NaZ 35:5; 107:20). „Krst k pokániu“ jednoducho odkazuje na skutočnosť, že krst je záväzkom poslušnosti, ktorého záverným kameňom je pokánie. S úplným pokáním vrátane krstu sa jednotlivec kvalifikuje k obradu kladenia rúk pre dar Ducha Svätého a s Duchom Svätým takto obdrží krst duchom (pozri Ján 3:5) a odpustenie hriechov: Lebo brána, ktorou máte vstúpiť, je pokánie a krst vodou; a potom prichádza odpustenie vašich hriechov ohňom a Duchom Svätým (pozri 2. Neří 31:17).
3. Noel B. Reynolds, „The True Points of My Doctrine“, *Journal of Book of Mormon Studies*,

diel 5, č. 2 (fall 1996): 35; zvýraznenie pridané.

4. Pozri Boyd K. Packer, „The Brilliant Morning of Forgiveness“, *Ensign*, november 1995, 18.